

امتحانات متمرکز تکمیلی نیمسال اول ۱۴۰۱-۱۴۰۰

رشته‌های تفسیر، تاریخ، اخلاق، ادبیات عرب، مشاوره خانواده، تربیت دینی

مهر مدرسه

ساعت برگزاری: ۹ صبح | نمره: ۱۴ | مدت پاسخگویی: ۹۰ دقیقه

شماره یا نام مصحح اول	نمره بر عدد	نمره بر حروف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره بر عدد	نمره بر حروف

کد امتحان:	۳۴۰۰۱/۱۰
تاریخ آزمون:	۱۴۰۰/۱۰/۱۳
عنوان:	اصول ۱
کتاب:	اصول فقه مظفر
محدوده:	جلد اول و دوم: از ابتدای کتاب تا ابتدای عام و خاص
حذقیات:	اوامر و نواهی

نام و نام خانوادگی: ..... نام پدر: ..... کد طلایی: ..... مدرسه علمیه: .....

۱- اگر حکم شرعی برای چیزی ثابت شود به عنوان این که فی نفسه فعلی از افعال است، آن حکم را چه می‌نامند و به دلیل دال بر آن چه می‌گویند؟

/ ۰/۵

- الف. حکم ظاهری - دلیل فقاهتی
- ب. حکم واقعی - دلیل اجتهادی
- ج. حکم ظاهری - اصل عملی
- د. حکم واقعی - دلیل فقاهتی

/ ۰/۵

۲- «تبادر» از علامات حقیقت در چه زمانی کاربرد دارد؟

- الف. شک در معنای موضوع له
- ب. شک در وظیفه عملی
- ج. شک در مراد متکلم
- د. شک در وجود قرینه

/ ۰/۵

۳- بنا بر نظر مرحوم مظفر (ره) ثمره نزاع بین صحیحی و اعمی چیست؟

- الف. جواز رجوع صحیحی به اصالة اطلاق
- ب. جواز تمسک صحیحی به اصالة عموم
- ج. جواز رجوع اعمی به اصالة اطلاق
- د. جواز رجوع اعمی به اصالة عموم

/ ۰/۵

۴- کدام کلمه مشتق در علم اصول نیست؟

- الف. ذهاب
- ب. استاد
- ج. زوج
- د. ابن

/ ۰/۵

۵- نام دیگر «مفهوم موافق» چیست؟

- الف. فحوای خطاب
- ب. مدلول التزامی
- ج. لازمه عقلی
- د. لحن کلام

/ ۰/۵

۶- کدام یک از دلالات ذیل مسامحة دلالت نامیده شده است؟

- الف. اقتضاء
- ب. اشاره
- ج. ایما
- د. تنبیه

۷- سه قول در مورد وضع حروف را بیان کرده و مختار مصنف را مشخص نمایید.

۲

جواب: قول اول: موضوع له حروف عین موضوع له اسمائی است که هم سنخ آنها هستند و فرق آن دو در غایت است که چگونه استعمال شوند.
قول دوم: حروف اصلاً برای هیچ معنایی وضع نشده‌اند، بلکه شبیه «اعراب» هستند که کیفیت خاصی را در لفظ دیگر بیان می‌کنند.
قول سوم: معانی حروف کاملاً با معانی اسمیه متباین هستند؛ زیرا معانی اسمیه مستقل هستند، ولی معانی حرفیه استقلال ندارند.
مختار مصنف: قول سوم. (۰/۵ نمره)

۸- دلالت تصویری و تصدیقی را تعریف کرده و بنویسید آیا مصنف (ص) این تقسیم را قبول دارد؟ چرا؟

۲

جواب: دلالت تصویری آن است که ذهن انسان به مجرد شنیدن یک لفظ از هر لفظی به معنای موضوع له آن لفظ منتقل شود اگر چه بدانند متکلم آن معنا را اراده نکرده است. (۰/۷۵ نمره)

دلالت تصدیقی عبارت است از دلالت لفظ بر معنایی که متکلم اراده کرده و قصدش از استعمال این لفظ تفهیم آن معنا باشد. (۰/۷۵ نمره)
خیر، زیرا تصویری اصلاً دلالت نیست و مقصودی را بیان نمی‌کند. (۰/۵ نمره)

۹- مراد از حقیقت شرعیه چیست؟ فائده نزاع در ثبوت حقیقت شرعیه را بنویسید.

۲

جواب: حقیقت شرعیه: انتقال معانی الفاظ عبادات و معاملات در زمان رسول اکرم (ص) به معنای جدید (شرعی) به نحو تعیینی یا تعینی حقیقت شرعیه را اثبات می‌کند.
فایده: الفاظی که در کلام شارع بدون قرینه آمده‌اند چه در قرآن و چه در کلام پیامبر، بنابر حقیقت شرعیه بر معنای جدید حمل می‌شود و بنابر حقیقت متشرعه به معنای لغوی حمل می‌شود.

۱۰- دلالت جمله شرطیه بر مفهوم متوقف بر چه اموری است؟ دلالت جمله شرطیه بر هر یک از این امور، به چه نحو است؟

۲

جواب: ۱. جمله شرطیه بر ارتباط و ملازمه بین مقدم و تالی دلالت کند. ۲. تالی معلق بر مقدم و مترتب بر آن بوده و مقدم سبب آن باشد. ۳. مقدمه علت منحصره جزاء باشد. (هر مورد ۰/۵ نمره) در اولی و دومی دلالت جمله شرطیه وضعی است. (۰/۲۵ نمره) و در سومی با اطلاق و مقدمات حکمت است. (۰/۲۵ نمره)

۱۱- مقتضای «قاعده» و مقتضای «اصل عملی» در مسأله تداخل مسببات را با ذکر دلیل تبیین نمایید.

۲

جواب: مقتضای قاعده: عدم تداخل است (۰/۲۵ نمره) زیرا سقوط چند واجب با یک عمل نیاز به دلیل خاص دارد و در صورت عدم وجود دلیل، هر واجبی امثال خاص خودش را دارد که انجام واجب دیگر مجزی از آن نیست. (۰/۷۵ نمره)

مقتضای اصل عملی: عدم تداخل است (۰/۲۵ نمره) زیرا بعد از ثبوت چند تکلیف و شک در سقوط آنها با انجام یک عمل، اصل احتیاط و اشتغال جاری می‌شود و لازمه اش این است که امثال چند تکلیف در یک عمل تداخل نکنند و برای هر تکلیف باید یک عمل جداگانه انجام دهیم. (۰/۷۵ نمره)

۱۲- «لقب» را در قالب مثال تعریف و بیان نمایید آیا لقب مفهوم دارد یا خیر؟

۱

جواب: لقب عبارت است از: هر اسمی که (جامد یا مشتق) موضوع حکم واقع شود مثل: «اطعم الفقیر»؛ «السارق و السارقة فاقطعوا ایدهما».
لقب مفهوم ندارد.